

آبونه شرائطی : هر بر ایچون
 سنه لکی (۴۰۰) الی ایلنی
 (۲۲۵) ، ممالک اجنیه ایچون
 سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
 (۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
 سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
 رشید افندی خانه

اخطارات

آبونه بدلی پیشیندر .

مسلمه موافق آثار مع المنونیه
 قبول اولتور . درج ایدلین
 یازیلر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
 محمد حاکف

صاحب و مدیر
 اشرف ادیب

آدره سی بیله آیرمجه
 غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
 و اوقوناقلی اولسی و آبونه
 صره نومروسی محتوی
 بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
 اولانلرک آدرس لرینک
 فرانسجه یازلسی رجا اولتور .

یاره کوندردلیکی زمان نهیه
 دائر اولدینی بیلدیرلسی
 رجا اولتور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

الکشاف

۱۳۳۰

مسلمانان

عرب عربی دکل ، بر دبه جلیل الشریعہ

اسلامیتك عرب حرثی اوله رق تلقی اولنسی یکی بر فکر دکلدر. مسلمانلق حضرت پیغمبرك اثر ایجادی و قرآن کریمی اول حضرتك مخترقاتی عد ایدن بعض عربیلر نظرندده اسلامیت ، عربلنك احتیاج تکاملندن دوغمشدر. دو قنور دوزینك تاریخ اسلامی بوقیل ترهات ایله مالامالدر. آنجق بو نقطهده اول امرده دوشونلسی لازم بر حقیقت واردرك اوده ، اسلامیتك عربلقه نه قدر ممزوج برحاله کوستریلورسه کوستریلسون بو کون قطعات خمسیه یاییلان و هر جنس ملته منسوب اولان یوز میلیونلرجه کتله بشریه طرفندن حرز جان ایدلمسیدر .

قرآن عظیم الشانك هر سوره سنده متعدد موضعلرده تکرر ایدن « یا ایها الناس » خطاب جلیلی صراحتاً اعلان ایدیورکه اسلامیت بشریتك روحنه خطاب ایدن بر دیندر . تاریخ ادیان دقله تدقیق ایدیلرسه کوروله جکدرکه ؛ اساس خلقتدن ، روح و طبیعت اشیادن ، اك بارز بر احتیاجدن ملهم اولان حیات دینیه ، انسانیتك تکاملاتی تعقیب و احتیاجات انسانیه و قابلیت عصریهیه کوره اك اوفق اصول و قواعدی ، اك مساعد حدود و شرائطی احضار ایدمرك بتون انسانلرك نائل سعادت اولماسی غایه سی استهداف ایتمشدر .

ادیان موجوده واقعا معین محیطلرده تأسس ایتمش و بورالردن انتشار ایتمشده فکر و عقیده لرك حدودی اولمدینی معلومدر . وجدانلری تنویر ایدن حقیقت دینیه ضیای شمس کی جهان بشریتك اك مظالم کوشه لرینه قدر نفوذ ایتمشدر. مسلمانلق کونشی دوغارکن جهانك قرون وسطی خرافه لری ، ظلمت و جهالت ایچند ، بونالان ابتدائیلکفی دوشونلم . عربلر ، قوم و قبله منازعاتی آراسنده آتشین چوللری قانلریله بویارکن ، اسامه نك شامدن کتیردیکی بوتلر قارشیدندده دین بر جهل ایله اکیلیرکن ، شرق ده فارس سلطنتی ، شمالده بیزانس امپراطورلنی ، غرب ده روما امپراطورلنی ، آنجی عصر میلادینسك بواک بویوک حاکمیتلری بیوک بر درده بکلکدن بشقه برشی دکلدیلر. روما او مشهور حقوقاتی ، علم و صرفانی بر طرفه ، بیراقرق تردییه اوغرامش ، ملی صاارصیلمش ، عائله تشکیلاتیله ملی بنیه سی چورومش بر حالده دور انحطاطنده .. بیزانس مستبد ، خونریز حکمدارلرك بازیچه سی آلتنده فرقه و مذهب مقاتلانیه مشغول .. ایران باشدن باشه ظلمله ایلکین بر آتشکده آیینی تمیل ایدرکن .. بوساحه خارچنده قالان جرمانلر ، آنگلوساقسونلر ، اسلاولر علم و عرفاندن و مدینتدن محروم تام بر جهل و ظلام ایچنده

یاشامقده ایدیلر. بشریت شریعت عیسایک کوستردیکی یوللاردن آیرلمش ، حواریلرك سوزلری اونوتولمش ، آلتی عصرک مروریله برابر احکام انجیل بیلنمز اولمشدی . الحاصل بشریت بلکه اون عصر کری به دوشور مدینتندن ، روحندن اوزاقلاشمشدی .

ایشته اسلامیت بویله بر ظلمت و ضلالت زماننده دین کال ، دین حیات ، دین حقیقت اوله رق رهگذار بشریتده دوغدی . قیزغین چوللارک حریمندن بر نور معلا شکانده یوکسلن اسلامیت ، فیاض بر اکسیر حیات تأثیرینی کوستردک چوللاری معموره لره ، اسارتی حریت ، ظلمتی نوره ، جهلی علمه تحویله باشلادی... «ایوان کسری» « نك صارصلمسلیله انسانیته رفاه و سعادت تبشیر ایدن روح اسلام ، جهانده ظلمه ، ظلمته عائده وارسه هدیسفی هیچ رانقلابک یاپه میه جفی ، هیچ بر نفوذ حکمرانینک وجوده کتیره میه جکی بر هیجان ایمان ایله هرج و مرج ایلدی . آرتق « کسری » لرك آتشکده لرندکی ضیالر سونمکه ، اسلامیت دیارندن یوکسلن جاذب حقیقتلره غربده کی اسیرلر جانلانمغه باشلادی .

مسلمانلق یولنی غیبه ایدن بشریته کلمه جامعه توحید ایله خطاب ایدیور؛ بتون انسانلری کاله ، هدایت ، نوره ، عرفانه چاغیر بیوردی . « یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقاکم ان الله علیم خیر » ای ناس ! بز سزی بر ارکک ایله بر قادیسندن خلق ایتدک . سزی آنجق طایفه سکز ، بیلشه سکز دییه شعوب و قبائله آیردق . نزد الهیده اک کریمکنز اک متقیکنزدر . شبهه سز الله تعالی علیم و خبردر . بو خطاب عینی طور اقدده یشادقلری ، عینی محاسن و منابع طبیعی دن استفاده ایتدکلری حالده بر خالقلک امری تحتنده حرکت ایدن اجرام سبواتی ، قوای کائناتی ، مقصد خلقتی ادراک ایتیمرك موضعی ، عرقی ، شخصی بر طاقم دوشونجه لرك زبون احتراصی اولان بشریت ایچون بوندن دها و جیز بر دعوتنامه صلاح تصور اولانه بیلیرمی ؟ . . .

اسلامیت روحی ، بشریتك یا کلش عقیده لرینی ، یا کلش کیدیشلرینی ، یا کلش ایشلرینی اک یقین ، اک درین بر نفوذ ایله تحلیل ایدمرك محلی ، محیطی هر درلو تمایلات و تمیزاتک فوقنده بر حرث وجوده کتیرمشدر. انسانلری یکدیکنرندن آیری تلقی ایتمین ، آرالرنده صنف ، قبله ، حسب و نسب فرقی کوزتمین ، فقیر ایله زنکینی بر طوتان شریعت علیا بشری هیچ بر تأثیره تابع اولمامش ، بالعکس عالم انسانیتی غیر طبیعی کوره نکلرندن آیره رق حقیقی تکامل یوللارینه سوق ایتمشدر . دیانت اسلامیه یی قبول ایدن ملنلر اعتقادلرنده اولدینی کی اجتماعیاتلرنده بر انقلابه شاهد اولدیلر. بوانقلابک اوصاف مخصوصه سی هیئت اجتماعیله ضرورین هر هانکی مضر اساسک مطلق فائده تولید

بیلدیکی حالدده مسلمانلق حقتده بویله بر تخصیص وجوده کتیرمه امکان یوقدر. افرادی یوزمیلیونلره بالغ اولان مسلمانلر آراسنده کتلهلر حالدده هرلرساندن متکلم هر عرقدن، هر ملتدن انسانلر موجوددر. بتون بونلری ملی بر حرثک تابعی عدا ایتک ممکن اوله بیلورمی. آنجق مسلمانلری عمومی، طبیعی و بشری بر حرثک، بر دینک تابعی عدا ایتکله حقیقته واصل اوله بیلیرز.

موضوعی بر کرده عرب ملیتی نقطه نظرندن تدقیق ایدلم. اسلامیتک عربلقه مناسبات و روابطنه عائد ایکی اساس موجوددر. بونلردن بری پیغمبریزک اولاد عربدن بولنمی، دیگر قرائنک لسان عربی ایلانزال بیورولمش اولمیسیدر. هر هانکی بر پیغمبر بشر اولق حسیله البته بر ملتیه منسوب اولاجقددر. مادامکه حضرت محمد بتون انسانیتک سعادتکی کافل بر دینک پیغمبریدر؛ بتون بشریت نظرندده مکرم و محترمدر. اولاد عربدن اولمقله برابر بتون مدنیتک، انسانیتک حرز جانیدر. چونکه اسلامیت قوم و قبیله نی، ملیتی آنجق تعارف ایچون معقول و مشروع کوریور. بوساحه خارجنده نه قومیت، نه ملیت طائیدان بر دین مینک پیغمبرنی بشریت آراسنده بحق لایق اولدینی موقع محبتیه نائل اولمقدن کیمسه منع ایدمهز. لسان قرآنک عربی اولسی عمومیتیه بر مانعیدر؛ جناب حق شرف رسالتی کیمه ایسترسه اوکا احسان ایدر. دیلرسه هر هانکی بر ملتدن هر هانکی بر فردی اوکر مه لایق کوروردی. فقط عند ازیلسنده دین حقتک پیغمبری اولق اوزره حضرت محمد تقدیر بیورولمشدر.

اسلامیتک عرب حرثی اوزرنده کی تأثیراته کلنجه؛ یوقاروده ایضاح ایتدی کمز وجهله قبل الاسلام قان دریاسی ایچنده یوزن، الحاد و تشریک ایله بادیه نشین حیاتی کچیرن عربلر مسلمانلانی قبولدن صکره زمان جاهلیته عائد عادات و عنعناتی تماماً ترک ایتک صورتیه اسکینندن بسبتون فرقلی بر حیاته کیردیله. . . . مکابریه، قومیتیه استناد ایدن بتون عادات محو اولدی. بونلرک یرینه توحیده، تعاونه مضاف بتون اوصافی جمیله قائم اولدی. چوللر معموره یه، بادیله شهره مدنیته انقلاب ایتدی. عرب جهالتی اونوتدی، عامله جانلاندی. . . طرز معاشرتی، طرز حیاتی، ذهنیتی تبدل ایتدی. تاریخک بتون تفرطانه قدر نثیت ایتدیکی بووقایع و حادثات کوستریورکه اسلامیت عربلری بسبتون بشقه بر حاله افراغ ایتش، یعنی مسلمانلاشدیرمشدر.

بوراده اسلامیتک انتشارینه عائد بر حقیقت دها نظره چاریور. اون اوج عصر مقدم بر جدید هنوز کشف اولمادیغندن قطعات معلومه نك مرکزی هرستان تشکیل ایلدیکی کی برجهتدن هندستانه، چینیه، دیگر طرفدن مصره، بربرستانه، بحر سفید ساحلرینه، اروپای مرکزی یه قدر هر طرفه اولان بری و بحری انصلاقی حسیله فکر

ایدن دساتیر ایله مبادله سنده تظاهر ایتدی. ملی حرثلر، اسلامیت تأثیراتیه دها انسانی، دها مدنی بر حرث حالدده تکامله باشلادی. مسلمان ملتک علم و عرفان ساحه سنده، فکر ساحه سنده، مادیات ساحه سنده قرآن کریمک تعالیم اساسیه سندن اقتباس الهام و فیوضات ایدرهک یوکسلمکه باشلاملری و دکرلی مساعیلری نتیجه سنده مشترک بر حرث اسلامی وجوده کلدی. بونده ترککده، عربکده، عجمکده بر امکی، بر تأثیری واردی. مدنیت اسلامیه مرا کزی کاشغردن تبریزه، اندلسه، استانبوله نقل ایتدیکه بومشترک حرث، ملیت و محلیتدن دها یوکسک بر قابلیتده یکانه غایه و مفکوره حرثی اوله رق قبول اولمشدر. واقعا محلی عرف و عادات و تعاملات اقلیم، بنیه، لسان، تاریخ اعتباریه شکلاً بر تخالف کوستره بیلیرسه ده بوصرف ظاهریدر. اساس حرث، حرث اسلامیدر. بوحرثک بتون ملل اسلامیه آراسنده مرتبط و مشترک عمده لری موجوددر. طرز معماریدن باشلایه رق، احوال اجتماعیه مزه، مؤسسات خیریه لر مزه، تلقیات مزه، آداب معاشرت مزه قدر حیاتک کافه تجلیاتنده حاکم اولان تظاهراتمز مشترک اسلام حرثک، اسلام تربیه سنک، اسلام روحنک شفقت و همتیه ممزوج بر نمونه سنی تشکیل ایدر.

مسلمانلق بشریتی یارادیلش اعتباریه اصلا تفریق ایتدیکی قدر، معقول و مشروع ساحه لده تجلیات حیاتی سنک قیمتی تفریق ایتمز. بر مسلمان نظرندده، شریعت نظرندده عدالت نروده اولسه عدالتدر. ظلمده ولوکه اسلام دیارنده اولسه ینه ظلمدر. حسن اخلاق، مردلک، شفقت، علوجناب، استقامت، ابنای جنسه یاردم کی اوصاف و مکارم طایه اصلا ماهیتی زمان و مکان ایله تبدل ایتمین موضوعاتدر.

علم و عرفان هانکی ملتک مالی اولورسه اولسون نظر اسلامیتده بتون بشریتکدر. انسانیتک سعادتندن، حضور و سکون عالمک استقرارندن اک زیاده ممنون و متمم اوله جقتلر ینه مسلمانلردر. چونکه مسلمانلق بتون انسانلرک و او آنلرک مشترک سعیلری محصولی اولان مدنیتک کالی، بومورتله یکانه حقیقت تشکیل ایدن سر توحیدک مؤید اولان نظرینی استهداف ایدر.

بوعتبار ایله اسلامیتک یالکیز مسلمان ملتلر آراسنده دکل، بتون بشریتی نورانور آغوش هدایتده تمیه و تسلیه ایتک ایسته یین رهاکار بر حرثی وارددر.

تاریخک، عصرلرک حضورنده بویله جه جریان ایدن حقیقت میدانده ایکن اسلامیت معین بر ملیته، معین بر محیطه عائد حرث اوله رق تلقی ایدله مز. بتون جهانک محیط المعارفلرنده، قاموسلرنده، تاریخلرنده، اسلامیت متمسک لری اوچ یوزللی میلیون نفوسه بالغ اولان بر دین اوله رق کوسرلمکده در. مجوسیلک هندایله، بودیستلک چینیلره تخصیص اولانه

معلم ترغیبسز، علوم دینیہ نیک طالعی زبون، فقط دشمنی قوی ایدی. مدارس اسلامیہ نیک همق، غیرتی اولماسه ایدی علوم دینیہ مہتانی افق ملدن چوقدن افول ایتش بولنه جق ایدی ۱.

اوزمانک معارف ناظرلری سلطنت ناظرلری ایدی. سلطنت معارف ناظرلری خلقک معارف حقندہ کی تلقیاتی نظراعتبارہ آلمق لزومنه قانع دکلدی. اولر خلق اوزرنده یالکیز، سلطنت سورمک ذوقی عمدہ حیات اتخاذا ایدیورلردی. یکی انقلاب سلطنت معارف ناظرلری نیک یرلرینه خلق معارف وکیللری کتیردی. خلق معارف وکیللری نیک معارف عمدہ لری نه اوله جق ایدی؟ بالطبع، خلقک معارف حقندہ کی تلقیاتی، دینی و دنیوی احتیاجاتی نظر اعتناہ آلمق واکا کورده بر معارف سیاسی تعقیب ایتک ایدی... دکلی؟

بویله بر معارف سیاسی تعقیب ایتک ایستہین بر خلق معارف وکیلنک ایلک تشبہی نه اولمق لازم کلیردی؟ ینہ بالطبع، مکتبلرده علوم دینیہ درسلری نیک تزییدینہ، علوم دینیہ معلملری نیک اہلیت لازمہی حائز کیمسہ لردن انتخابہ چالیشمق، طلبہ یی تشویق، معلملری ترفیہ ایلہمک ایدی. چونکہ خلق بویله ایستہیوردی... دکلی؟ لکن خلق معارف وکیللرنده بویله بر معارف سیاسی تعقیب ایدن کورولہدی. اولنرده سلطنت معارف ناظرلری نیک یورودکلری معارف یولندہ یورودیلر. بو یورویوشلر دنیا نیک مکتبلرہ، دیسکدہ مدرسلرہ بیراقیلدینہ حمل ایدلدی و بو طرز حرکتی خوش کورنلرده اولدی. فقط، صوک معارف وکیلنک مدرسلرہ طاند نا کھانی سیاست معلومہ سی قارشوسندہ قالنجہ، نہ مکتبلرده، نہ مدرسلرده علوم دینیہ یه حق حیات ویریلک ایستہ نیلمدیکی آکلاشیلدی و بالطبع، بوتون تخمینلر بوشہ چیقدی ۱. فی الحقیقہ، وسیلہ یاد و تذکار اولمق اوزرہ، دارالفنونده، مدرسلر نامنہ بر هیکل دیکیلدی واکا «الہیات فاکولتہ سی» عنوانی ویریلدی ۱.

فقط، تمثیل ایتدیکی مدرسلر کی، آزمونده منقرض اولمامہ سی ایچون، واکا عمل طاشلری لازم ایدی. مکتبلرده اوقونہ جق علوم دینیہ درسلری واکا عمل طاشی اوله جق ایدی. مدرسلرک وظیفہ لری بالوکالہ الہیات فاکولتہ سنہ ایفا ایتدیرمک ایستہین بر خلق معارف وکیلنک بر حسن نیت اثری اوله رق ایلک وظیفہ سی مدرسلرک تالی درجہ لرنده تدریس ایدیلن علوم دینیہ درسلری تالی مکتبلرک پروغراہ ملرینہ علاوہ ایتک ایدی. خلقک معارف دینیہ یه اولان احتیاجی بشقہ دورلو تطمین ایتک امکانی یوق ایدی. فقط، تأسفہ چوق شایان درکہ یکی یاییلان مکاتب ابتدائیہ پروغراہی خلقک چوققلری علوم دینیہ تحصیلدن محروم بیراقہ جقدر.

مطبوع نسخہ سی نزد مزیدہ بولنان یکی مکاتب ابتدائیہ پروغراہندہ

اسلامیتک اقطار طالع انتشاری ایچون اک مساعد بر وضعیتدہ ایدی. لسان عرب کرک فصاحت، کرک طرز تفہیم و بیان، شمول و معنا اعتباریہ موجود لسانلرہ فائق بولونیوردی. شعر و ادبیات آلتنجی عصر میلادی دہ اک زیادہ عربستانده انکشاف ایتش ولسان عربی اک زیادہ تکمیل ایتشدی.

ایشته دین کمال اولان اسلامیت «اذا اراد الله شیئاً هیأ اسبابه» قوی موجبہ محیط و شرائطی حاضر بولہ رق نشر انوار حقیقت ایتکہ باشلامشدر. عالم شمول اساساتیلہ بتون جهان بشریتک سعادت ورفاہ معنویسی و مادینسی استہداف ایدن اسلامیت هیچ بر مایتہ تخصیصی ممکن اولیان بر دین فطری وکلدر. بشریتک یکانہ ہادیسی، یکانہ رہبر فوز و نجاتی تشکیل ایدن بودین مینک وجودہ کتیردیکی حرث متین بتون مسلمانلرک حرث مشترکدر.

مسلمت

مکتبلرده علوم دینیہ

کچلرده، «معارف زده افلاس علامتلر» ندن بحث ایتشدک افلاسک اک قوتلی علامتی یکی تنظیم اولنان ایلک تدریسات پروغراہی ایدی. آنک ایچون بو پروغراہلہ بر آز مشغول اوله جغمزی سوبیلہ مشدک. بوهفتہ، یکی پروغراہہ نظراً، معارف دینیہ نیک کلیاً افلاس ایتک اوزرہ بولندیغی کوسترن علامتلر اوزرنده توقف ایدہ جکم.

بدایت مشرطیتدہبری نظارت صندالیہ سی اشغال ایدن ناظرلرک یکانہ معارف عمدہ لری مکتبلرده کی علوم دینیہ درسلری سنہ دن سنہ یه آزالتمق، نہایت، کونک رندہ کلیاً قالدیرمق ایدی ا حتی بو معارف ناظرلری ایچندہ، «ساعات میتہ میانندہ اک چوق آجیدینم ساعتلر علوم دینیہ تدریسی اوغورندہ افنا اولنان ساعتلردر ۱» دین بر ذاتدہ وار ایدی. بو ذات الیوم بر حیات و - مع الاسف - مبعوند. علوم دینیہ تدریسنہ تخصیص اولنان ساعتلری «ساعات میتہ» تلقی ایدن بو ذاتی «نظار میتہ» دن تلقی ایتکدہ ارباب ایمانک مشروع بر حیدر.

کندیسی کی، ضلالت فکریہ سی افشا ایتہ مکلہ برابر، عینی وجہلہ ضلالتزده بولان سلف و خلفلری دہ او عمدہ یه تماماً صادق قالدیلر. وسنہ دن سنہ یه معارف دینیہ نیک عمرینی قیصالتدیلر. پروغراہلرده، نظر بونجوغی مقامندہ اولمق اوزرہ علوم دینیہ درسلری کورولیوردی. فقط بودرسلرک، طلبہ نیک حسیاتی اوزرنده کی فیض جریان، انحطاطلی مرمر طاشلری اوزرندن آقوب کیدن سسوقاق سیلارلریک جریانلری کی ایدی. درس ساعتلری آرز، علوم دینیہ معلملری عاجز و ضعیف، امتحانلرده آلتان علوم دینیہ نومرولری قیمتسز، طلبہ تشویقسز،